

LANDSCHAPSKRANT DIJLELAND

Jaargang 6 nummer 1 mei 2004

Het Regionaal Landschap Dijleland bevordert het streekeigen karakter van onze regio en ondersteunt de zorg voor natuur en landschap. Met stimulansen voor natuureducatie en recreatief medegebruik, willen we bewoners en bezoekers onze streek laten ontdekken en beleven.

Het Regionaal Landschap Dijleland is actief in Bertem, Bierbeek, Herent, Huldenberg, Kampenhout, Kortenberg, Leuven, Oud-Heverlee, Overijse en Tervuren.

Het Regionaal Landschap Dijleland is erkend door de Vlaamse regering en krijgt financiële ondersteuning van de Vlaamse overheid (afdeling Natuur en afdeling Monumenten en Landschappen), de provincie Vlaams-Brabant en de tien leden-gemeenten.

Bij onze organisatie zijn verder betrokken:

- Natuur- en milieuverenigingen: De Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud, Natuurpunt, Milieuraad Huldenberg, Werkgroep Leefmilieu en Zomerfeest Oud-Heverlee
- Belgische Boerenbond
- IGO Leuven
- Wildbeheereenheid Tussen Vaart en Molenbeek
- Vakantiegenoegens Leuven
- Toerisme Vlaams-Brabant

We krijgen ook advies van de milieuanbtenaren van de betrokken gemeenten, de Administratie Land- en Tuinbouw, de afdeling Bos en Groen, de afdeling Land, de afdeling Natuur, de afdeling Water, de Vlaamse Landmaatschappij, de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening en Toerisme Vlaanderen.

Grote aardhommel op klaproos.

UITNODIGING

VIER WANDELINGEN met gids in holle wegen

In het Dijleland vinden we nog veel holle wegen. Wie een fascinerende ontdekkingstocht wil maken door deze boeiende groene linten in het landschap krijgt nu de kans!

Regionaal Landschap Dijleland organiseert vier wandelingen met gids in samenwerking met de afdelingen Velpe-Mene (kern Bierbeek), Herent, Kortenberg en Land van Voer, Ilse en Lane van Natuurpunt vzw.

De wandelingen worden georganiseerd naar aanleiding van het verschijnen van de 'Handleidingen Holle Wegen Deel II' voor de gemeenten Bierbeek, Herent, Kortenberg en Tervuren. Deze handleidingen zijn opgemaakt voor de gemeentebesturen en bevatten een inventaris met kaarten van alle holle wegen op hun grondgebied. Op deze wandelingen doen we ontstaan, functies, waarde, bedreigingen en beheer van de holle wegen voor u uit de doeken. Ook aan de resultaten van de inventarisaties zal aandacht besteed worden. Elke wandeling duurt ongeveer 2 uur. Sommige holle wegen kunnen bij slecht weer nogal modderig zijn, dus trek het juiste schoeisel aan!

PROGRAMMA

Bierbeek - Zaterdag 15 mei
Afspraak om 10 uur aan de parking van het Cultuurcentrum De Borre

Herent - Zaterdag 15 mei
Afspraak om 14 uur aan de kerk van Winksele

Tervuren - Zaterdag 22 mei
Afspraak om 10 uur aan de parking van de Oude Jongensschool, Kouterstraat, Vossem

Kortenberg - Zaterdag 22 mei
Afspraak om 14 uur aan het Oude gemeentehuis, Gemeentehuisstraat, Everberg

Voor meer informatie:
Etienne Ruys, tel. 016 40 85 58,
e-mail: etienne.ruys@rld.be

NIEUW

TOPOGRAFISCHE KAARTEN REGIONAAL LANDSCHAP DIJLELAND

Het Regionaal Landschap Dijleland ontwierp in samenwerking met De Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud en het Nationaal Geografisch Instituut een set van drie topografische kaarten op schaal 1/25.000. Die set geeft een volledig overzicht van de 10 Vlaams-Brabantse gemeenten die deel uitmaken van het Regionaal Landschap Dijleland.

De drie kaarten zijn:

- Deel 1: Bertem, Bierbeek, Herent, Leuven, Oud-Heverlee
- Deel 2: Bertem, Huldenberg, Overijse, Tervuren
- Deel 3: Bertem, Herent, Kampenhout, Kortenberg, Leuven

Prijzen:

- 1 kaart: 6,40 euro (met verzending: € 7,40)
- 2 kaarten: 12,80 euro (met verzending: € 14,30)
- 3 kaarten met opbergmap: 16 euro (met verzending: € 17,50)

Bestellen kan door storting van het bedrag op rekeningnummer 001-3135203-45 van Regionaal Landschap Dijleland, met vermelding van de gewenste delen.

Meer informatie: Regionaal Landschap Dijleland, Naamssesteenweg 573, 3001 Heverlee, tel. en fax 016 40 85 58, e-mail: info@rld.be.

LANDSCHAPHERSTEL

in de Groene Vallei Midden-Brabant

KAMPENHOUT

KASTEELDOMEIN TERBALKT

kreeg nieuwe dreef

In het park van kasteel Terbalkt (Nederokkerzeel) heeft het landschapsteam van het Regionaal Landschap Dijleland een eerste project gerealiseerd in het kader van het project 'Groene Vallei Midden-Brabant'. Met dit project willen de gemeenten Herent, Kampenhout en Kortenberg, de provincie Vlaams-Brabant en Regionaal Landschap Dijleland natuur en landschap in de Molenbeekvallei herstellen en ontwikkelen.

Het kasteel Terbalkt is een bijzondere locatie: de Molenbeek stroomt er onder de binnenplaats van het kasteel. Deze merkwaardige situatie is ontstaan in de loop van de voorbije eeuwen.

Sinds 1179 stond hier een watermolen: de 'Balktmolen'. Aan deze molen werden steeds meer vertrekken toegevoegd. Door verbouwingen in 1912 kreeg het gebouw uiteindelijk de allures van een kasteel. Begin september 2003 werd er in het park van kasteel Terbalkt een

dreef van 65 Italiaanse populieren geveld. De bomen waren ongeveer 60 jaar oud en hadden hun beste tijd gehad.

Bij hevige wind waaiden er altijd wel één of meerdere exemplaren om.

Hoewel de dreef niet meer als toegangsweg naar het kasteel gebruikt wordt, werd beslist om ze toch opnieuw aan te planten. Op foto's van rond 1900 is te zien dat het een olmendreef was. Deze bomen kregen de olmenziekte die zich na de Eerste Wereldoorlog in Vlaanderen

Nieuwe dreef

verspreidde en dodelijk bleek voor bijna alle olmen in ons land.

Net voor de Tweede Wereldoorlog werden de bomen gekapt en vervangen door snelgroeiende Italiaanse populieren.

In overleg met de eigenares, de boswachter, de natuurwachter, de gemeente en Monumenten en Landschappen werd er gekozen voor een heraanplanting met zomereik.

Deze inheemse boomsoort groeit relatief traag, maar kan zeer oud worden en is goed aangepast

aan de vochtige bodem van de Molenbeekvallei.

Naast het vervangen van de Italiaanse populierendreef werd in het kasteelpark ook een onderhoudssnoei van een jonge beuken-dreef uitgevoerd.

De uitvoering van deze werken was mogelijk dankzij de financiële steun van de Vlaamse gemeenschap, afdeling Monumenten en Landschappen. De heraanplanting van de dreef gebeurde op 12 en 13 november 2003.

HERENT

SINT-BENEDICTUSHOEVE

in een fris groen kleedje

Leerlingen van De Kraal aan het werk

Op maandag 15 maart 2004 hebben de leerlingen van twee klassen van het vijfde leerjaar van De Kraal een houtkant, een bloesem-bessenhaag en een vogelbosje aangeplant op de terreinen van de Sint-Benedictushoeve te Herent.

Zij werden begeleid door het Intergemeentelijk Natuur- en Landschapsteam (INL-team) van de gemeente Herent. Deze aanplantingen vormden het sluitstuk van het landschapsherstel dat de voorbije maanden werd uitgevoerd bij deze hoeve. De metershoge coniferenhagen werden gerooid en vervangen door hagen van inheemse planten, klimplanten werden aangeplant om de betonnen wanden van de silo's te verdoezelen, hoogstamfruitbomen zullen voortaan het kippenhok opfleuren, ...

De aanplantingen zorgen ervoor dat de gebouwen van de hoeve beter ingepast zijn in het landschap en dat de natuurwaarde van de terreinen rond de hoeve toeneemt.

Regionaal Landschap Dijleland vzw stond in voor de opmaak van het ingroeningsplan.

Voor de uitvoering van de werken kon het Regionaal Landschap Dijleland rekenen op de hulp van de sociale werkplaatsen die in de hoeve gevestigd zijn, het INL-team en de gemeente Herent. De provincie Vlaams-Brabant zorgde voor financiële steun. Ook dit project kadert in het project 'Groene Vallei Midden-Brabant'.

Voor meer informatie:

Els Van Hoeck, tel. 016 40 85 58,
els.vanhoeck@rld.be.

LANDSCHAPSTEAM

in actie

DOODE BEMDE - KORBEEK-DIJLE

Op vraag van 'De Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud' is in het natuurreservaat 'De Doode Bemde' in Korbeek-Dijle een nieuwe hoogstamboomgaard met 60 streekeigen hoogstamfruitbomen (appel, peer, kers en pruim) aangelegd. Dit gebeurde in november 2003.

ABDIJ VAN HET PARK - HEVERLEE

In de onmiddellijke omgeving van de Abdij van het Park is een reeks werken voor landschapsverfraaiing uitgevoerd: vervangen oude prikkeldraadomheining, opruimen afval, snoei en aanplanting houtkant, verwijderen overhangende dode boom en uitdiepen gracht. Voor 2004 zijn nog volgende werken gepland: maaien van riet, opruimen van afval, kappen van populieren, opvullen van putten, dunningskap talud, aanleg oeverversterkingen en herstel vleermuizenkelder.

KASTEELDOMEIN 'KLEIN PARK' - LOVENJOEL

In het (voormalig) kasteeldomein 'Klein Park' in Lovenjoel is op 17 april 2003 een nieuwe poel aangelegd.

Een oude groentekelder in het domein is ingericht als winterverblijfplaats voor vleermuizen. De Vleermuizenwerkgroep van Natuurpunt vzw zorgt voor de monitoring van de overwinterende vleermuizen.

Voor meer informatie:
Herman Diels, tel. 016 40 85 58, herman.diels@rld.be

OPEN MONUMENTENDAG
12 SEPTEMBER 2004

VAN NATURE ... EEN MONUMENT

Op zondag 12 september 2004 gaat opnieuw de Open Monumentendag door, deze keer onder het motto 'Van nature ... een monument'. Het Regionaal Landschap Dijleland zal samen met de gemeenten Oud-Heverlee en Bierbeek op die dag een nieuwe wandel- en fietsroute openen. Bij dit nieuwe traject van het Zoet Water in Oud-Heverlee tot De Borre in Bierbeek (20 km) wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van oude buurtwegen. Er wordt voor de wandelaars een busdienst voor de terugweg voorzien. Op 12 september organiseren we ook plaatselijke wandelingen rond De Borre en het Zoet Water, waar infostandjes zullen staan. Gidsen geven uitleg over de natuur langs de vijvers van het Zoet Water. De kapel van Steenberg en de Sint-Magdalenakapel in Vaalbeek zullen bezocht kunnen worden. Er zullen ook een aantal monumenten in Bierbeek opengesteld zijn.

Afspraak op zondag 12 september aan het Zoet water in Oud-Heverlee of De Borre in Bierbeek van 10 tot 18 uur.

DIER VAN DE STREEK

BEVERS TERUG IN DIJLEVALLEI

Sinds 2000 worden in de Dijlevallei regelmatig beversporen gevonden in rietgordels, wilgenbosjes, langs vijvers en aan de oevers van de Dijle.

Er leeft hier nu een groep van een twintigtal bevers. Deze dieren zijn uitgezette Donaubevers.

Bevers zijn behoorlijk grote dieren. Ze kunnen tot een meter lang worden, hun karakteristieke platte staart niet meegerekend.

Wie meer wil weten over de bever of met een groep op beversporenzocht wil gaan, kan contact opnemen met de afdeling Natuur, katia.debock@lin.vlaanderen.be of met de vzw Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud, 016 23 05 58.

Op 13 juni 2004 wordt op de terreinen van Natur@Natur in Korbeek-Dijle de 'Dijlelanddag' georganiseerd, een evenement van de VVV Dijleland. Twee gidsen zullen dan een groepje van maximum 30 geïnteres-

seerden meenemen op een beversporentocht. De sporentochten starten omstreeks 14u30 en duren zo'n 2 uur. Laarzen zijn onontbeerlijk!

WINNAARS LANDSCHAPSQUIZ

De tien winnaars van onze Landschapsquiz in de editie van de Landschapskrant Dijleland november 2003 zijn:

- De Coninck Paula, Berg
- Fermont Ignace, Veltem-Beisem
- Hertel Stefan, Tervuren
- Kelchtermans Mauritz, Leefdaal
- Lehouck Mark, Leuven
- Laes Georgette, Bertem
- Martens Francine, Kessel-Lo
- Moldenaers Frans, Lovenjoel
- Quaghebeur Patricia, Heverlee
- Torbeyns Michel, Molenbeek-Wersbeek

Deze tien winnaars kregen de set met de 3 nieuwe topografische kaarten van het Regionaal Landschap Dijleland toegestuurd.

MEER NATUUR

in je eigen omgeving

MEER INFO OF BESTELLEN? SURF NAAR WWW.IGO.BE/HAAGCAMPAGNE

De haagcampagne is al toe aan haar tiende editie. Ook dit jaar krijg je de kans om streekeigen plantgoed voor hagen en houtkanten, hoogstamfruitbomen en loofbomen aan te kopen tegen zeer voordelige prijzen.

In 2002 deden 1150 gezinnen mee: in totaal waren hun bestellingen goed voor 32 kilometer hagen, 10 km houtkanten, 20 ha hoogstamboomgaard en 11 ha bos!

Samen met de Regionale Landschappen Dijleland en Noord-Hageland, de Vrienden van Heverleebos en Meerdaalwoud, Natuurpunt Oost-Brabant, de Milieudienst van Interleuven en Vredeseilanden als partners organiseert IGO Leuven weer de haagcampagne.

In 2004 nemen meer dan 20 gemeenten deel. In het Regionaal Landschap Dijleland zijn dit de gemeenten Bertem, Herent, Huldenberg, Kortenberg, Leuven, Oud-Heverlee en Tervuren.

Hun inwoners kunnen dus een bestelling plaatsen.

BREED AANBOD HAAGPLANTEN

Het belangrijkste product in een haagcampagne zijn natuurlijk ... de haagplanten. Ze zijn te verkrijgen in pakken van 24 planten. Er zijn pakketten voor de klassieke geschorren haag, de doornige haag en de bredere bessen- en bloesemhaag. Als het nog iets ruiger mag, zijn er ook houtkantpakketten. En heb je heel wat ruimte dan is de aanplant van een vogelbosje misschien wel iets voor jou.

HOOGSTAMFRUITBOMEN

In de commerciële fruitteelt zijn ze verdwenen, maar inzake natuurwaarden en uitzicht zijn hoogstamfruitbomen nog altijd onovertroffen. Wat geeft er meer lentegevoel dan een bloeiende hoogstam? Smaakt het fruit, vers geplukt van de boom niet overheerlijk? Wie dus wat plaats heeft voor appel-, peer-, pruim- of kersbomen kan in de haagcampagne aan zijn trekken komen. Zelfs de okkernoot en de mispel (in struikvorm) zijn verkrijgbaar.

ZET EENS EEN BOOMPJE OP!

Wie het groot ziet, kan dit ook letterlijk waarmaken in de haagcampagne. Naast het haagplantsoen met planten van 80 tot 120 cm, kan je ook grote loofbomen kopen. Met

deze eiken, beuken, essen, linden en tamme kastanjes is je tuin in een klap al een stuk meer 'gevuld'.

Of wil je er jouw eigen laan mee aanleggen? Geen probleem, maar zorg wel dat je over het juiste vervoer beschikt als je deze grote bomen (3 tot 5 m hoog) komt afhalen op de verdeeldag.

MEER INFO OF BESTELLEN?

Surf naar www.igo.be/haagcampagne. Je vindt daar een beschrijving van de soorten en variëteiten en heel wat andere nuttige informatie. On-line bestellen kan er ook. Maar ook als je geen toegang hebt tot het internet, kan je deelnemen. Bel je naam en adres door naar het telefoonnummer 016/29.85.53 en

IGO Leuven stuurt je een bestelformulier. Of ga er eentje oppikken in je gemeentehuis.

Als je het formulier volledig hebt ingevuld, bezorg het dan voor 1 oktober 2004 aan IGO Leuven. Via de overschrijving die je wordt toegestuurd, betaal je jouw bestelling en verneem je de plaats van afhaling.

EN VERDER...

Op zaterdag 27 november 2004 tussen 9 en 12 uur kan je jouw bestelling komen ophalen in je eigen gemeente. Noteer alvast de datum in je agenda. Die dag ontvang je ook een gratis folder met soortenlijst, planttips enz...

Bierbeek, Kampenhout en Overijse nemen niet deel, maar ...

De gemeente Bierbeek organiseert zelf een haagplantactie waarbij de inwoners haagplanten, hoogstamfruitbomen en nestkastjes kunnen aankopen. Bestellen kan in september, de afhaaldag is 20 november 2004.

**Informatie bij de milieudienst: tel. 016 46 87 87
of via e-mail: karel.rausch@bierbeek.be.**

De gemeente Kampenhout organiseert (vermoedelijk) ook dit jaar nog een eigen haagplantactie.

**Meer informatie bij de milieudienst: tel. 016 65 99 04
of via e-mail: wim.vanessche@kampenhout.vera.be**

In de gemeente Overijse wordt geen haagplantactie georganiseerd.

**Inwoners die meer informatie willen over streekeigen groen kunnen wel terecht bij de Groen-Milieudienst: tel. 02 785 34 50
of via e-mail: jeanpierre.maervoet@overijse.be**

Bij het Regionaal Landschap Dijleland kan u terecht voor volgend groen leesvoer:

HOLLE WEGEN HANDLEIDING

Uitgave: Regionaal Landschap Dijleland, oktober 2000, 126 blz., € 7,70

GROENE GEVELS

Uitgave: Regionaal Landschap Dijleland, mei 2000, 52 blz., € 3,50

HAGEN EN HOUTKANTEN

Uitgave: Regionaal Landschap Noord-Hageland, 1999, 40 blz., € 3,50

OVER SPADEN, PADDEN EN POELN

Uitgave: Regionaal Landschap Noord-Hageland, 1997, 40 blz., € 3,50

Te bestellen door het gewenste bedrag (prijsopgave is inclusief verzending) te storten op rekeningnummer 001-3135203-45 van Regionaal Landschap Dijleland, Naamsesteenweg 573, 3001 Heverlee, met vermelding van de titel van de brochure.